

57083
BUDAPEST

1696782

II/2

Komécia

Szépirodalmi, Krónika és Színházi hetilap.
Dr. BRASSOVÁN JULIAN

Főszerkesztő:	Megjelenik hetenként egy-szer — szombaton.	Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, III., Templom-utca 17.
VAIDA FERENCZ.	EGYES SZÁM ÁRA 80 FILL	
Felelős szerkesztő:	Előfizetés	
INCZE BÉLA	negyedévre 9 kor. 60 fillér.	

118.

Tartalom:

Ujságokról írta: B. L. — Krónika
Írta: Kovács László. — Lányokról
Írta: Öcsimber. — Lola (novella) írta
Vajda Ferencz. — Egy pesti állomá-
son (vers) írta: Kárpáti Aurél. — Egy
színésznő szerelmi tragédiája: Írta:
R. B. — Trombitás Jeromos gondo-
latai. — Az öltözőben: Írta: Magyar
Endre. — Azt akarom mondani. —
Kulisszák mögött. — Színházi hírek. —
Sport. — Mozi. — Fehér orgonák (re-
gény) írta: Vajda Ferencz. — Pályá-
zat. — Szerkesztői üzenetek. Sz. b. stb

BUDAI KERESKEDŐK!

a legolcsóbb és leghatásosabb hirdetési orgánus a

K O M É D I A

Hirdetéseket levélileg is felveszünk.

PARK SZÁLLODA

nagy kávéházban VIII. Baross-tér 10.
minden időben a legkitűnőbb ételek és italok.

— Délutáni hangverseny. —

Izlóses nyomtatványok

HAUPTMANN BÉLANÁL

BUDAPEST. Szív-u. 42.

:: Telefon : 148—51, ::

A KOMÉDIA

legközelebbi száma

Szenzációs tartalommal jelenik meg

Hauptmann Béla Szívutca 42.

Komédia

Szépirodalmi, Kritikai és Színházi hetilap.

Előfizetési árak:

Egész évre	38,40 fill.
Félévre	19,20 fill.
Negyedévre	9,60 fill.
Egyes szám	—,80 fill.

Főszerkesztő:

VAJDA FERENCZ

Felölös szerkesztő:

INCZE BÉLA

Hírdetések:

dijszabás szerint.

Kiadóhivatal:

III., Templom-utca 17.

UJSÁGOKRÓL.

A plakátok tömege nem fér el az utcasarkokra. Már tisztos cégtáblák arany betűin is különböző színű felhívásokra és szervezkedésre csábítanak bennünket. A forradalom óta minden elem megmozdult, a nagy tömegek hatalmas lendülettel illeszkednek az új világrendbe. Épen azért nem lehet elítélni a sok plakátot, melyek leg többjének mindig célja van és új tömeget egyesít magába. Mindnyáján azt is észrevehettük, hogy a forradalom óta mennyi új időszaki lap jelent meg Budapesten. Mind különböző programmal igyekszik a nagyközönség kegyeibe férközni. Hetenként átlag négy új irodalmi, színházi, politikai, riport stb. lap jelenik meg, hangzatos néha izléstelen címekkel, ordító plakátokkal és legtöbbször vérszegény tartalommal. A mai pesti trafikosnak legalább hatvan hetilapot és harminc napilapot kell tartania, hogy kitudja vevőkorát elégíteni. A leg-

többje azonban alig tart egy két új lapot, mert nincs helye és nem akar vele vesződni. Most csak az a kérdés hogy tényleg szükséges-e Budapesten ilyen nagy adagú kultur táplálék? Nem-e egészségtelen túlprodukciónak ez, mely csak ideig-óráig tartja magát, hogy azután nyomtalanul eltűnjön az ismeretség rengetében? Nem tudom. Erre a kérdésre nehéz a felelet annál is inkább, mert a most megjelent heti lapok nagyrésze nem illetékes akarnokok műveit tartalmazzák, hanem avatott kezű és tollu emberek becsületes munkája. Szeretném hinni, hogy az a nagy tömeg mely a háború nehéz szenvedése közepette megtanult olvasni és megszerette a nyomtatott betűt, polgári foglalkozása közben is olvasni fog. Mert lapokban most igazán nincs hiány; mindenki választhat tetszése szerint, sőt még akkor is lesznek újságok amik el-elárvultan fognak heverni a trafikosok polcán és csendesen meghalnak végkimerülésben. B. L.

KRÓNIKA

Irja: Kováts László.

Vasárnapeste Gombaszögi Frida ideggörcsöt kapott és a Vighszínház kénytelen volt a jegyek árát visszafizetni és bezárni a színházat.

Véletlen én is jelen voltam és velem együtt sok elegáns hölgy és ur türelmetlenkedett a nézőtéren, sőt Károlyi Mihály is ott ült feleségével és vártuk az előadás kezdetét. Én már előbb értesültem arról, hogy nem lesz előadás és sajnáltam a szépen megfésült hölgyeket és Károlyi Mihályt, aki egy kicsit szórakozni jött. Gondoltam sok gondja lehet szegénynek még jó, hogy van türelme nyugodtan ülni és nézni a félsötét csillárt, a vasfüggönyt és a kíváncsi embereket. Mig a zenekar egyik darabot a másik után játszotta, addig bent a színpadon izgalmas szaladgálás volt. Hja Gombaszögi Frida nagyművész, akinek ha ideggörcse van, akkor 1500 embernek nem lehet a színházat nézni és 1500 ember hiába öltözött át, fizetett kocsiért, tolakodott a jegyért és végül hazament, mert az egyik művész-

nek az idegei egy kicsit rakoncátlankodtak és el volt rontva az estéje. Hát kérem ez így sehogy sincs rendben. Példátlan eset, hogy egy színésznő miatt ne birjon egy színház előadást tartani. Han-nyag könnyelműség az igazgatóságtól, hogy nincs tartalék szereplője, mint az lenni szokott. Ez különösen fontos Gombaszögi Fridánál, aki nagy művészete mellett szeszélyes, ideges. Egy művész, aki művészetét nem hivatásszerűen fogja fel, hanem mindenkor érzékeivel és idegeivel játszik; érthető ha néha szélsőségekben esik és ilyenkor szükség van arra a bizonyos tartalék szereplőre, aki pihentebb, ifjabb s ha nem is olyan nagy művész, az előbbinél, de eljátsza szerepét. De sajnos a primadonna kultusz nem engedi ezt és a közönség tán vissza is kérné a pénzét, ha nem azt a művésznőt látná, akiről annyi sok pletyka, fénykép és diszkrét intimitás lebeg a levegőben. Ez a szotimentális primadonna kultusz kedvetlenül el sok ifju és igazán értékes tehetséget, akik mellőzve lesznek, akiről nincs pletyka és nincs fénykép, talán azért, mert ideális művészi célért küzdenek, de lehet, hogy nincs pénzük a fényképek közlési díját megfizetni.

M

ANIKÜR

GELLÉRTNÉL

III., Tavasz-u. 13.

LÁNYOKRÓL

A költők mennyi ódát irtak már a lányokról, mennyi szebbnél szebb dicshimnusz t zengtek a fehér ártatlanságokról, a tiszta érintetlenségről, hogy ezeket átgondolva, szinte szédül az ember.

Lányok! Nem jöttetek arra a gondolatra, hogy e szó: leány ez sértő? Sértő, mert nemileg osztályozva vagytok. Leány, — ez a szó a várakozási momentum fogalmát kelti az emberben. Várva arra, hogy a „leány“-ból „asszony“ és végül „anya“ legyen. Tehát a társadalom maga jelöli meg a nők egész élethivatását. És hogy mennyire helyesen azt maguk a lányok bizonyítják öntudatlanul, de a legfrappánsabban.

A leány már gyermekkorában önmagától rámutat élethivatására azzal, hogy miként válogatja meg játékszereit. Mert minden leány kedvenc játékszere a baba, babaruha és főzőedény. Tehát ugyszólván előre gyakorolja életmenetét. A fiugyermeknél már nem dominál az élettárs és családalapítás gondolata még henidszerűen sem. Ő játékaiban a kardot, puskát, építő-kockát, gőzgépet s.b. kedveli és ezzel mintegy sejtetni engedi a férfi hivatását. Az ő privilegiuma az alkotás és a rombolás. Fegyverre az energia és a szellem.

„Leány“ szóval a nők férfivárás állapotát jelölik meg. Hogy ez mennyire igaz, bizonyítják a bálók amit helyesebben társadalmilag engedélyezett leányvásárnak is lehet nevezni. A tánc maga a plasztikus mozdulatok variációja. Ellenben a báli táncok nem egyebek, mint az érzékek felfokozásai. Az aesthikát és a szorossan összesimuló és surlódó testek már előfutárjai a hálónak, amit leányok fognak a most már nem gondolkodó, csupán gerincével érző férfi nyakába dobni. A leány állapota azonban csak látszólag passzív csak látszólag áll várakozón, mert épen a nő az, aki támad. Shaw Bernard szerint a nő passzivitása olyan, mint a póké: Várakozó, de előbb hálót sző, hogy támadhasson. Apró raffinériák, tendenciózus kézzsoritások, pillantások és gesztusok mind egy-egy támadás a féfi ellen a férfi függetlensége ellen. A leányok minden törekvése a sexuális élet berendezkedésében nyilvánul meg, míg a férfi csak ritkán jut arra a gondolatra. A férfit inkább más, gyakorlati célok vezetik. E nézetemet eklatánsan bizonyítják az apróhirdetések is. Pld. ez vagy az a jogász vagy medikus elvenné azt a leányt kinek szülei őt tanulmányai befejeztéhez segitenék, ilyen

hirdetések mindennaposak, ami a férfi életcélját erősen kidomborítja. Itt a leány és a házasság csak eszköz, míg a nőnél minden esetben főcél. A férfi lehet tudós, művész vagy egyéb, addig a nő a legjobb esetben jó anya lehet. Talán lesznek olyanok, akik hivatkoznak egyes művésznőkre vagy tudós nőre, de ezek elenyészően csekélyek és ha vannak, is, nevüket nem mindig tudásuknak, hanem sexualitásuknak köszönhetik. Női zsenit még nem hallottam. Zseniális nőt már sokat. Ez pedig lényeges különbség.

A költők is mindig csak a női szépséget énekelték meg. Ez pedig

a természetnek adománya. A férfiakról írt óda már mindig a bátorság, erő és tudás szolgálatába szegődik, de soha a szépségnek.

A „leány” látszólag préda az éhes hím farkasnak. Könnyű elragadni, mikor a préda maga kívánja minden esetben, hogy elragadtassék. És így van ez helyessen! Ne aggassanak rajuk hazug köntöst az idealisták, mert a valóság az első mámor után ledobja azt a cifraságot s előttünk áll a nő, a maga valóságában. Ilyen kitartó hazugságra még a nők is képtelenek.

ŐSEMBER.

LOLA

(Novella)

Írta: VAJDA FERENCZ.

Egy unalmas esős juniusi délután elővette leánykori naplóját, ami valahol a szekrény mélyén pihent már három éve. Mióta asszony lett. Emlékezetében lassanként megjelentek a már elfeledett arcok, udvarlók, barátnők. Majd letette a naplót, sokáig mozdulatlanul ült és nézte az ablakon lassan folydogáló esőcseppeket. Menyny minden történt azóta. Utolsó leánykori nyarán még nem gondolta, hogy a télen Gáspár Izor vaskereskedő felesége lesz. Az utolsó leánykori nyár. Milyen szép volt akkor Füred. Mennyi tánczos az

Anna-bálon. Esténként szerenádok a szálló ablaka alatt. Séták. Csendes nyári este a legszebb férfivel, a híres költővel. Milyen sejtelmes lágy hangja volt. Az illatos hársfák lombjait gyenge szellő rezgette. A távoli vendéglőből halk, alig hallható zeneszó hallatszott, ami úgy hozzá illett azokhoz a szép, sejtelmes szavakhoz, mintha halk kísérrője lett volna egy zezés balladának. Késő éjjel, mikor már minden elcsendesült, hangfogóval, nagyon halkán játszották a cigányok Chopin örökszép Nocturnóját. Milyen gyönyörű volt az a zene. A melódiák belelopták magukat a szívébe. Ott játszottak halkán egész éjjel a nagy csendben. Megédesítették álmát, mosoly csaltak ajkára. Ha még egyszer visszatérne az az idő! Sétálni azokon az utakon. Felugrott. Ide-

gesen járkált az elegánsan berendezett szobában. Ha még egyszer leány lehetne. Telve sejtelmekkel, amik a képzeletnek is csak homályos utjain járnak, messze a valóságtól. Ha még egyszer sétálhatna a füredi park gyönyörű utjain. Leeresztett hajjal félrövid ruhában. Mindenki hódolattal venné körül; sétálna a költővel, kinek hozzá írt versei nagy föltűnést keltettek. A férje jutott eszébe. Az a csendes, komoly, de nagyon jó ember, aki sohasem udvarolt, csak beszélt az üzletről, a segédek hanyagságáról és a jövődőről. Akkor nyáron azt hitte, hogy a költő fogja feleségül venni. Szerette a költőt, aki mindig a legelegánsabban járt, a legjobb evező és teniszező volt. Talán úgy jobb lett volna? De nem, hiszen így is jó. Az ura nagyon szereti. A kis csöpség is már milyen szépen beszél. A jövő héten újra, mint minden évben, kimennek a svábhegyi villájukba nyaralni. Milyen szép ott minden, de unalmas. Az utóbbi időben minden unalmas. Zongoráznai sem szeret már. Pedig szépek a Chopin-melódiák, de ha még egyszer a szálló ablaka alatt játszaná a cigány, lassan, hangfogóval a Nocturnót. Jobb Wágnert játszani. Vagy csak vadul belevágni a zongorába és ütni a fehér karcsu billentyűket.

Idegesség. Ez nem lehet más, mint idegesség. Füreden már együtt van a régi jó társaság. Ha még egyszer sétálhatna a költővel. Ujongott örömeiben. Igen megkéri az urát, hogy engedje el egy hétre

Füredre. Egyedül menne a szobalánnyal, a dada addig vigyázna a csöpségre. Egy hétig lesz Füreden leeresztett hajjal fog járni. Hiszen még fiatal. A tükör elé állt. Hoszszu gesztenyebarna haját leeresztette. Nem sokat változtam - konstatálta és egy ismert műdalt dudolt örömmel. Este a vacsoránál nagyon izgatottan evetl. Hogy lehetne megmagyarázni a férjének, hogy el akar utazni egy hétre oda, ahol ifjúságának legszebb idejét élte. Elmondja neki azt, ami lelkében is csak olyan határozatlanul él? Csupa halvány ködkép a múltból, amiről azt hiszi, hogy újra visszatér. Nem. Ezt nem lehet elmondani. Csak érezni lehet.

Megkérte hogy engedje el. Unalmas neki minden. Ha csak egy pár napra is, de érzi, hogy jót tenne neki a változatosság, az egyedüliét.

— Igaza van, édes Lola. Nem fog ártani egy kis változatosság. Már holnap reggel utazhat. Mindjárt meg is nézem, hogy mikor indul a reggeli gyors.

Az asszonyt öröm fogta el. Azt fogom mondani nekik, hogy a három nyarat a keleti tengeren töltöttük a mamával. Hogy még leány vagyok. Még eddig nem akartam férjhez menni. Milyen jó lesz újra lányságot játszani. Beosont a gyermekszobába és gyengéd csókot lehelt a még álmában is mosolygó babaarczra.

Korán reggel elutazott Boldogan, szinte gyermekesen örült, mikor a vonat lassan elindult a pályaudvar-

ból. Lassanként eltávolodott a nagy paloták halvány ködbevesző alakja. Még egy-két gyárkémény látszott és utána mező, apró házak, kertek következtek. Most úgy örült mindennek. Elnézte a kis állomásokat, ahol apró virágoskertek huzódtak meg szerényen. Minden szép volt. Egy pillanatra elfelejtette asszonyiságát, gyermekét, férjét, hőbortos álmok hőse lett. Mindent elmagyarázott a szobaleánynak és szigorúan meghagyta, hogy kisasszonynak szólította.

Ebédutáni időben érkezett meg. A korai forró napsugár elbágyasztotta a park gyönyörű virágait. A vendégek leeresztett zsaluk mögött aludták délutáni álmukat. Csak a fürdőbiztos róttá fáradhatatlanul a park utjait, figyelte a vasutmenti utat, az új vendégeket, akiket majd régi ismerősként üdvözölhet. Lola a kocsiból szállt ki. A fürdőbiztos elébe sietett, hogy üdvözölje. Először hosszan nézte, majd felkiáltott:

— Ugyebár Lenczi Lola kisasszony?

— Igen — hadarta Lola. — Egyedül jöttem, a mama egyik nénemhez ment, ki szegény, beteg, de pár nap múlva eljön. Addig én jöttem a szobát lefoglalni.

A fürdőbiztos elkísérte a szállóig, ahol a legközelebbi viszontlátásig, elbucsztak.

Kisső remegett a keze, mikor a vendégeknyvbe írta, hogy Lenczi Lola Budapestről. A gondnoktól a 11-es szobát kérte, ahol ezelőtt három évvel lakott. Így ideálisabbnak

képzelte el, ha a régen lakott szobában fogja az elmúlt szép időket újra élni.

— A tizenegyes és tizenkettes szobát, sajnos, nem adhatom — válaszolta a gondnok. — Mindkét szobát már tíz napja lakják. Bertalan Dénes, a kiváló poéta.

Lola arcát hirtelen pir borította el. Tehát ő is itt van. Azután felment a bordószőnyeggel borított lépcsőkön egy másik idegen szobába. Egyedül maradt. Haját lebontva, leheveredett a pamlagra. Szemét behunyta, finom ivelésű ajkán csendes mosoly játszott, nagyon boldognak érezte magát. Vajon mit fog szólni Bertalan, ha majd este végig suhan a korzón. Milyen boldog lesz. Ujra ismétlődik mindaz, ami akkor történt. És este, mikor csak a hársfák lombjainak halk suttogása hallatszik, nagyon csendesen, mintha messzi álmországból jönne, felhangzik majd a Chopin Nocturno.

Este találkozott vele. Nem sokat változott. Egy kissé meghízott mondhatni megszépült.

— Nini, Lola kisasszony — csodálkozott Bertalan. — Hol voltunk három évig?

Lola hadarni kezdett, a keletitenger csodás szépségeiről, rajongó udvarlóról, franciákról, szerelmes angolokról. Bertalan alig szólt egy-két szót. A hársfák kellemes illata uszott a levegőben. A Balatonon mint apró tűzszemek látszott a távolodó gőzhajó. Minden olyan szép, hangulatos volt, mint három évvel

ezelőtt. Lola várta, óhajtotta, hogy a költő beszéljen újra szerelemről, boldogságról, elképzelt, álmodott, szép világról.

Egy padra ültek. A tihanyi hegyek sötét árnyékként látszottak. A fákon túl fényes lámpasorok megtört, szakadozott világa látszott. A vendéglőből hallatszott a zene, ami a fürdők örökké divatos-keringőjét játszotta, a „Herkules-fürdői emléket”, Bertalan beszélni kezdett. Szavai-ból kiérzett a közvetlenség, hogy örül, amit elmondhat.

— Ezelőtt három évvel. Emlékszik Lola? A sok szerenád, csokrok. Nagyon szerettem akkor magát. Azután a mozgalmas nyarat követte egy csendes tél, amit Sopronban töltöttem. Ott megismerkedtem egy jóságos, házias leánnyal, akit feleségül vettem. Van egy kis fiam, egy csodás gyerek.

És beszélt a költő lágy, bársonyos hangján, a házasság szelid szépségeiről. Újabb költeményeiről, amik már nem egy fehérruhás, sápadt urileánnyól mesélnek, hanem a családi tűzhely boldogságát dicsőítik. Különböznél majd holnap bemutatja a feleségét és lisfiát. Siófokra rándultak egy társasággal és csak az éjjel jönnek haza.

Lola tűzpiros arccal hallgatta. Szerette volna odakiáltani, hogy ő is asszony. Boldog, nagyon boldog asszony, akit a csendes jólét egy kicsit megzavart. Lelki esalódás kellett, hogy tudatára ébredjen boldogságának. Neki is van fia. Szőke, kis tündér, akit könnyelmű, hőbor-

tos vágyakozásáért egyedül hagyott, anya nélkül. Nagyon jó ember a férje. Akit pedig annyiszor megkínzott ideges szeszélyeivel. Ha most itt lehetne a férje, megölelhetné, ez előtt a férfi előtt, aki valamikor róla írt szerelmes verseket. Most pedig ódákat nyafog az ő dágálatos kis feleségéről. Hogy ő még ilyen emberre gondolt is. Ilyen csalóra, aki azt mondta, hogy örökké Lenczi Lolának él. Az utolsó szíve dobbanásáig a fehérruhás, sápadt urileánnyól fog szerelmes álmokat szőni. Ezt csak így gondolta. Arcán kényszeredett mosollyal kérte, hogy kísérje a szállóig, fáadt, aludni szeretne. Az uton még csak annyit mondott, hogy egész biztosan menyasszony lesz a közeljövőben. Hitte, hogy a költő szívében elpatin sodott régi hurokat fog megérinteni. Hogy talán mégis fájdalmat okoz majd. Az író melegen gratulált, majd a holnap vizionáltságig elbucsuztak. Lola szinte rohant a lépcsőn. Gyorsan csomagolt és még az éjjeli vonattal elutazott.

A jó ember csodálkozva kérdezte, hogy miért jött oly hamar vissza. Az asszony szerelmesen simul a férje széles vállára.

— Hát el tud maga képzelni olyan anyát, aki a gyermeke nélkül élni tud? Már a vonaton nyugtalankodtam. Ha a dada egy pillanatra egyedül hagyja, szájába vesz egy gombot, vagy egyébr apróságot, Isten ments, lenyeli. Borzasztó gondolatok gyötörték. De ugye-

holnap kimegyünk a Svábhegyre? Fűred olyan utálatos, soha, soha nem megyek oda.

Igaz, forró szeretettel csókolta meg a férjét. Mikor pedig egy pillanatra egyedül maradt, levette a hangjegy-álványról Chopin örök-szép Nocturnóját és összetépte.

APHORIZMÁK

A kicsinyes ember olyan mint a baromfi: személdomb a birodalma.

A hűség a természet megtagadása.

A nők szemében minden férfi erős; csak ölelni tudjon.

A legnagyobb anarchista az Igazság.

A nőknek imponál a bátor férfi; meri azt hiszik, hogy mindenben vakmerőek.

INCZE BÉLA

Egy színésznő szerelmi tragédiája.

(2.)

(Zsolnai levelezőnkől.)

Egy pillanatig mereven néztünk egymásra. Láttam, hogy mondani akar valamit, de nem tudja, hogy miképpen kezdje. Izgatottan nézett hátra, majd megszoritotta karomat és tört magyarsággal, szakadozottan beszélni kezdett: Uram én egy nagyon szerencsétlen nő vagyok. Felzokogott és önkéntelenül a karomra borult. Hajának finom illata arcomba csapott és én mindenről megfeledkezve tikkadt szájjal csókoltam hófehér nyakát. Messziről a vonat éles fűttye hallatszott, hirtelen felvetette fejét és szaladni kezdett. Egy pillanatig meredten néztem utána, láttam mint vész el alakja a folyosón, léptei mindjobban távolodnak és én feleszmélve vadul, kétségbeesve rohantam utána. A nagy templom harangja éjfelét ütött és a néma csendben hallottam szívem vad dobogását, lép-

teim kongó kísérteties hangját. A fedett árkádokból már kiértem és a titokzatos hölgyet sehol sem láttam. Vad düh fogott el saját magam ellen és átkoztam gyengeségem, hogy most mikor mindent megtudhattam volna, egy pillanatnyi mámorért elhagytam veszni mindent aki nekem drága volt. Fáradtan, álmosan mentem lakásomra, és szomorúan feküdtem ruhástól az ágyamra. Nyitott szemmel néztem a menyezetet, nem tudom mennyi ideig lehetett, amikor gyors léptek zaja hallatszott, majd élénk beszéd, ami ilyen korán szokatlanoknak tűnt fel. Hirtelen felugrottam és az ablakhoz siettem. Őrjárat sietett fel-tüzött szuronnal és az őrjárat mellett egy álmosképű, dult arcú zokogó főhadnagy támolygott. Egyik jóbarátomra ismertem, akiről nem is tudtam, hogy Zsolnán tartózkó-

dik s aki biztosan árutakon kerülhetett ide.

Ijedten néztem a menetet, kíváncsi voltam, hogy vajon miért megy főhadnagy barátom a cseh őrzőjárdával és miért zokog olyan keservesen? Árulásra gondoltam, de eszem-

be jutott, hogy akkor az örök közre fogva vinnék és nem baktatnának meghatottan mellette.

Felkaptam kabátomat és gyorsan sietni kezdtem utánuk. (R. B.)

Folyt. köv.

Egy pesti állomáson.

Az üvegcarnok sejtés ablakára
Piros függőnyt terít az alkonyat.
A tető zeng. A fénylő sinbarázdán
Most indul el az esti gyorsvonat.
A bugó gép, mint óriás bogártest,
Pénczélos háta biborban remeg
hogy véres csápjá nyögve
összerezdül,
A szálló alkony távolán keresztül
Haza küldöm vele a lelkemet.

Friss szénaitlatú mezők homályán
Kattogva száll a kormos gyorsvonat
S Rákos mögött a suhanó akáczsor
Bordáit simogatva bólogat.
Éjjélkor egy vén, sárga állomáson
Megtörpan majd s keble zihálva reng,
Hol a fehér holdfényben elfelejtett
Gyereknőtákat könnyezve temetget
A nagy utcára leboruló csend.

S a holdas éjben, mint egy régi álom
Szétárad a hullámos, szőke füst,
Megtül a vízfogó csatorna szélén,
Mely csillog, mint a csurgatott ezüst.
Átszáll az ódon csúcsos háztetőkön
A régi udvar, régi kerítés felett
S a toronyór elnyújtott klírtszavára
Reszkette oszlik szét a mozdonypára,
Egy el nem küldött, késő üzenet.

S oly szomorú, hogy ahol legelőször
Öleltek át fehér leánykarok,
Oda már nincs kinek, miért üzennem
S hogy otthon én már seholsem
vagyok.
Egy szavam sincsen. Senkihez,
semerre...
S lecsügged búsan két fáradt karom.
A villanylámpák arczomba nevetnek
És én, mint egy eltévedt árva gyermek
Megyek által a zengő csarnokon.

KÁRPÁTI AURÉL

De jó lenne...

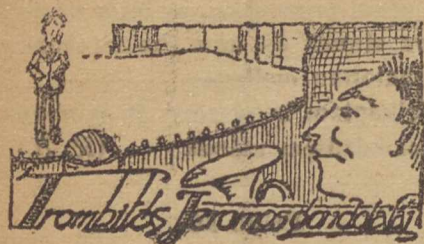
Ha a villamosok hajója törhetetlen lenne!...

Ha Fedák Sári anyaszerepeket játszana!...

Ha Hevesi Sándor nem bántaná Jókai Mórt!...

Ha a cipőzsinór zsinórból lenne!...

Ha a „Vágóhid” tényleg vágóhidra vinne valakit.

Ma huszonöt éve, hogy színházi trombitás vagyok. Sok forró színházi estre emlékszem vissza, drága kis réztrombitámmal együtt. Sok mindent láttam a színpadon, de még többet hallottam, amit a nagyközönség egyáltalán nem tud. Magam sem mertem senkinek elmesélni és a látottakról csak gondolatok maradtak meg bennem és égtek titkosan. Most, hogy nincs cenzura, előveszem gondolataim és letrombitálom a „Komédia” számára. Ezt a rovatot mindenkinek el kell olvasni, mert egész biztosan tudom, hogy senki sem tud olyan dolgokat, mint egy színházi trombitás. Büszke is vagyok rá! No meg azt sem szabad elfelejteni, hogy sok szép színésznő kacintott felém és nézett a trombitámba,

Csinálja meg ezt egy hegedűs! Az egész biztosan nem tudja. Hja mindig mondtam, hogy a trombitás a világ első embere, Ugye igazam van?

MOZI

A magyar mozgóipar és művészet.

Attörök a híres amerikai feltalálónak, Edisonnak világra szóló találmányát a mozgófényképezést, vagyis a mozit hazánkban tizenöt évvel ezelőtt bemutatták, az akkori érdektelenségre — amivel a néptömeg e találmányt fogadta — nem mertük volna még csak gondolni is azt, hogy néhány évvel később már a mozi a közönségnek ugyyszólván nélkülözhetetlen szórakoztatója lesz.

A találmány természetesen akkor még nem volt oly tökéletes mint most. Ma már óriási berendezéssel bíró fraczia, német, olasz és amerikai filmgyárak a legtökéletesebb filmfelvételeket produkálják oly pazar és fényes kivitelben, hogy az bámulatraméltó. A külföldi nagy filmgyárak óriási méretű berendezéseinek kívül a legtökéletesebb technikai eszközökkel is bírnak. A legutóbbi időkben nálunk is több filmgyár létesült, mely által hazánkban is fellendült a filmipar és a mozi-művészet. A magyar moziművészetet és a magyar filmipart fogjuk a rovatunkban olvasóinkkal ismertetni.

APHORIZMÁK

A legbölcsebb ítélőbíró az Idő.

Szerelem szüli a legtöbb hazugságot.

*Az első bölcse a Sátán volt: mert két-
kedni tudott.*

A „jó ember“ olyan mint a szép idő; tetszik, de nem sokat tördünk vele.

A sors az a fogas, melyre hibáinkat
aggatjuk,

INCZE BÉLA

ZENE.

TOMSCHINSZKY MINNIE, a zse-
niális fiatal hegedűművésznő kon-
certje olyan osztatlan sikert aratott,
hogy a nagy ézdeklődésre való te-
kintettel a művésznő január 23-ikán
második hangversenyt fog adni a
Vigadóban, új programmal.

Azi akarom mondani

Mondja kedves „Szinhdízi Élet” mit szól a Rivaldához?

Ugye kedves „Est“ most szereti a Szemétdombot?

Azt akarom mondani kedves művésznő, hogy máskor elszakadt ruhában ne játszon.

Kedves Beöthy László nem gondolja, hogy a „Majd a Vica” már az emberek könyökén nő ki?

Mit szól hozzá kedves Hajó Sándor, hogy a darabját a „Belvárosi“ olyan rossz előadásban adja?

Monddja kedves „Medgyaszay színház” igaz az, hogy minden este fél ház előtt játszanak?

SZINHÁZAK MŰSORA

SANCHÓ PANSA KIRÁLYSÁGA. (Bemutató a Nemzeti színházban.) Lengyel Menyhért új darabja egy újabb lépés a tökéletes színpadi mű felé. Thémáját nem a való életből meríti, hanem egy elvont világ meseképe, melyben a tulajdonképpeni tartalom az idealizmus szívárvány színeiben van burkolva. A darab színhelye Spanyolország. Hőse Sanchó Panza, Don Kihote fegyverhordozója akit a pajzán jókedv kormányzónak tesz meg. Ez azonban csak a tulajdonképpeni téma, mely csak eszköz az író kezében, a cél sokkal mélyebb és jellemzőbb. A mai világrend görbitett torzképét látjuk Lengyel darabjában. Helyenként még apró szépséghibák vannak, de ez nem von le a darab egész értékéből. Lengyel színpadi

érzéke, technikája itt is érvényesül. A darab biztos konstrukción épül, nagyon szép dialógusai vannak, mely helyenként a humor szikrázó színeiben pompázik.

A nagy személyzetű darab szereplői közül különösen kiemelendő Rákosi Szidi, aki egy kis jelenetben nagy művészetéről tesz ismét tanúságot.

Rózsahegy Kálmán a címszerepben tökéletes volt. Kevés ilyen nagy művész van hazánkban. Sugár Károly érdekes szerepét megdöbbentő őszinteséggel jeleníti meg. A színpad nagyon szép, a rendezés kifogástalan.

A közönség lelkesen ünnepelte a szerzőt és sokszor tapsolta a lámpák elé a szereplőkkel együtt.—

(B. L.)

Budai színházak

A Kisfaludy színház heti műsora:

Kedd	1/27.	Egy katona története
Szerda	1/27.	Nebántsvirág
Csütörtök	1/24.	Hűfőherke és a 7 törpe
Csütörtök	1/27.	Tót leány
Szombat	1/27.	" "
Vasárnap	1/24.	" "
Vasárnap	1/27.	" "
Előkészületben: A papa, Névtelen asszony. Keserű mézeshetek. Mágnás Miska Csipke Rózsika.		

GYÁSZ. Sulyos csapás érte Török Sándort a Kisfaludy színház kitűnő karakter színészét; édesanyja rövid sulyos szenvedés után meghalt. Vasárnap temették az összes színházi tagok részvételével.—

NÉVTELEN ASSZONY a Kisfaludy színház legközelebbi drámájának a címe. A nehéz címszerepet Kaposiné Elza fogja alakítani.—

FÉNYES KIÁLLÍTÁSSAL került színre a Hűfőherke. A főszerepet Kaposi Margitka gyönyörűen alakította.—

Kulisszák mögül

Tihanyit kérdezte egyik kolle-

— Harmincnégy éves vagyok.

— Csak harmincnégy? Pedig többnek látszol!

— Igen, hiszen én már harmincnyolc volnék, de négy évig beteg voltam.—

Dénes József a napokban elkésve sietett a próbára, amikor egy úr megállítja és szépen megkéri, hogy nem e tudja, hogy merre van a Bécsi-út?

— De tudom, felelte Dénes és tovább sietett.—

A Kisfaludy színház öltözőjében.

Írta: MAGYAR ENDRE.

Csunya csatakos idő volt. Ezen az estén szintén ásitott felém az unalom. Obudán az ilyen idő többszörösen nyomasztólag hat az emberi kedélyre, mert itt hiányzik Pest utcáinak táncos zaja, amit még eső vagy köd sem bír eléggé tompítani. Egy kivilágított kapuhoz érek, amelyre színlapok vannak kiragasztva. Kisfaludy színház, „Próbaházasság.” A szereplők csupa ismerős nevek. Igazi bohémek mind-

annyian. Szükségét érzem az ő vídám kedélyüknek, hogy elvegyék az én kedélytelenségemet. — Be mentem.

Még korán volt. Már éppen családostan akartam vissza fordulni, amikor gyufa sercent és én megpillantottam Megyerit az ügyelőt, amint a színpadi ajtót nyitja. Ő azelőtt, mintegy két éve, sűgő volt és vele történt meg az a hallatlan eset, hogy egy vigjáték előadása közben elaludt a sűgőlyukban és csak akkor ébredt fel, amikor az egyik kétségbeesett szereplő a kezére lépett, ami nem lett volna baj, csak hogy mindenről megfélekedve fájdalmasan felordított.

Most mint ügyelő működik nagy ambícióval, de a színészek nem méltányolják buzgalmát és el is nevezték őt „nyomd meg a gombot”-nak, mert az a mániája, hogy a próbákon folyton csenget a szereglőkért, aminék az lett a következménye, hogy most mindenki lekési jelenését, mert már megszokták, hogy a csengő folyton szóljon. Most is alig, hogy a színparda ért sietett az ügyelőpulthoz csengetni, jól tudva azt, hogy rajtunk kívül senki sincs jelen.

Tévedtem! A csengőszóra megjelent Berényi elválaszthatatlan barátjára Vimplátyval. Az utóbbinak az a jó tulajdonsága van, hogy a férfiöltözőben mindenki az ő festékeit használja, no meg neki van legnagyobb érzéke a humor iránt, még ha az ő róvására is megy a vicc. Rögtön utánuk jött Berta a karvezetőnő, ahogy magát kinevezte. M

gis mindenki „Dicke Bertá”-nak nevezi. Talán mert olyan gömbölyű mint egy negyvenkettes, ami nem is csoda, mert folyton eszik, talán még álmában is, vagy hogy olyan süket mint egy ágyu, — amint azt a rosszmájú karmester mondja. Most már jöttek sorban, Várady a csinos Medgyesi Jucival nagyon komolyan, kétségben hagyva engem, hogy veszekedés előtt vagy után vannak-e. Perényi Sáríka vidáman kacagva jött a mindig vicceket mesélő Márkusnéval. Lassanként megteltek az öltözők. Török, a lányok kedvence is megérkezett a komoly és szűkszavú Dénessel. Egyszerre egy harsány Szervusztok! kiáltás, utána feltűnik a mosolygó Medgyesy Rózsika, majd őt nyomon követve Kaposiné jön, hóna alatt könyvekkel. Tudnivaló, hogy ő a társulat legkomolyabb hölgytagja, ki folyton tanul, folyton olvas. Végül Tihanyi a „maszkművész” is megérkezik és most már javában folyik az öltözködés és a háboruszkodás a festékek és tükör körül. Dénes puderért kiabál át a női öltözőbe feleségéhez, amire Várady megjegyzi, hogy: Gizuskányak (így hívják Dénesék pólyásbabáját) nem marad majd „féderveisz”, ha Dénes az arcára használja puder helyett. Derű és vidámság mindenfelé, míg az ügyelő megnyomja a gombot és a léhaság átcsap a komoly színjátzásra. Én felvidulva, jó kedvvel hagytam el a muzsának e derűs hajlékát.

SPORT

Rovatvezető: Sulla József.

A sportról.

Az emberi test edzésének kultusza az ember eredetéig vezethető vissza. Az ókorban a testet edző sportjátékok legjobban a görögök-nél és rómaiaknál volt elterjedve.

A középkor már csak a lovasjátékok rendezését tartotta fent. A jelenkor az elmúlt század utolsó felétől vehemens erővel vetette rá magát az embersportok kultiválására. Az összes sportágak közül pedig a futball terjedt el legjobban, mint amely sportnak üzése a legkönnyebb és legmegfelelőbb az emberek tömegeinek testedzésére. Sportrovatunk megnyitásával nemcsak a futballsport kultuszát, hanem az összes sportágak fejlődésének előmozdítását akarjuk tőlünk telhetőleg szolgálni. Az egyetemes sportért, az egyetemes sport fejlődéséért, egyben a dunántúli, főleg azonban a budai sport fejlesztéséért nyitjuk meg sportrovatunkat. Sportrovatunk minden nevezetesebb hazai és külföldi sporteseményről tudósít, egyben szoros kapcsolatot óhajt létesíteni a budai sportélet között. Felkérjük ezért az összes budai sportegyletek vezetőségeit, intézőit és sportembereit, hogy a budai sportélet fejlesztése érdeké-

ben rovatunkat erkölcsileg támogatni sziveskedjenek.

FUTBALLMÉRKÖZÉS. Az elmúlt vasárnap második B) osztályu mérkőzés volt a Magyar Football Klub és a Vérhalmi F. C. között. Eredmény: 1:1 (0:1)

ÚJ FUTBALLSZÖVETSÉG. Erős mozgalom indult meg az összes magyarországi középiskolai futballcsapatok között egy új futball szövetség létesítésének érdekében. Az új szövetség címe „középiskolai ifjúság football szövetsége” lenne.

FELHIVÁS! Budai sportemberek, akik a kerékpáros turisztikát vagy a kerékpáros sportversenyzést kedvelik, egy budai kerékpáros club megalakítása érdekében küldjék be címüket lapunk szerkesztőségébe III. Templom-utca 17.

SPORTÜZENETEK. E rovatban, lapunk olvasóinak minden sportkérdéseire szívesen válaszolunk.

Fehér orgonák

Regény. Írta: Vajda Ferencz.

4. folytatás

Öreg zenélő órákra és álmokra, amiket ott álmodtunk esténként fehér ágyunkban nézve a tapéta virágos mintáit és szívtuk magunk-

ba a május kábitó illatát. De csak egy pillanatra gondoltunk a multa azután Laczika rózsaszínű ködfátyolt látunk a jövőt és megyünk tovább a hidon életünk hidján, a rózsaszínű felhő mindig távolodik és mire a végére érünk elfáradunk, megöregszünk. Akkor látjuk Laczika, hogy minden, minden csak délibáb, hogy nem érdemes semmi másért küzdeni csak egy kis boldogságért csak annyiért amennyi egy kis szoba és csendes emberek akiknek nincsenek vágyaik csak egymás mellett szépen egymásért leélik ezt a röpke életet. — Így gondolta ezt Juli, de nem bírta kimondani. A torkát fojtogatta valami és olyan nehezen buggyantak száján a szavak, hogy a szeme bele könnyezett. Jöttek onnan a könnyek szaporán gurultak végig jóságos beszédes arezán és lepottyantak a kék kötény babos mintáiba.

Vicsurákné csendesen sirt. Mellette állt ijedt tekintettel Magda és nézte csodálattal Lacit, amint kis bőrdődjével a kezében bucsut intve lesietett a lépcsőköm és eltűnt a város felé. Azóta semmi hír sem jött felőle. Pedig hányszor csoszógott be Pestre az öreg Juli holmi kis ürügy alatt és csatangolt a belváros utcáin megnézve minden fiatalembert nem-e Lacika. — Szomoruan ment haza és Vicsurákné fájdalmasan kérdő tekintetere könnyes szemmel bólogatott. Azóta csendes volt az Aranykakas utcai ház csak esténként szállt valami borongós szomorúság a családra.

Folyt. köv.

Pályázat.

A „KOMÉDIA” pályázatot hirdet bármilyen tárgy elbeszélésre vagy novellára, mely párbeszéd, jelenet is lehet.

Pályázhatnak a „KOMÉDIA” olvasói oly pályaművekkel, melyek még sehol nyomtatásba nem jelentek meg. A pályaművek összege:

Első díj	300. korona
Második díj	200. „
Harmadik díj	100. „

A pályázat határ ideje
1919. március 15.

Pályaművek teljes névvel és lakcímrel ellátva küldendő a „KOMÉDIA” szerkesztőségének címére. A közölt és nem nyert pályaművek szintén honorálva lesznek.

A pályaműveket szerkesztőségünk öt tagja bírálja el.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

(E rovatba készséggel adunk felvilágosítást 5 különböző vonatkozású kérdésre. Kéziratokat, rajzokat nem adunk vissza és azok megőrzésére nem vállalkozunk.)

G.-né. Köszönjük a meleg szavakat, Kiadóhivatalunk intézkedik

Béla. A megírása ügyes, hangja kellemes de a téma jelentéktelen.

Rorate. Nem vált be,

Rajongó. Medgyessy Rózsi 21 éves.

Komoly ember, Erre csak csak szakorvos adhat választ.

B. J. Csak a szerző tudna feleletet adni, aki jelenleg nincs Budapesten.

Inka. Másodnapenkénti arcgözlést ajánlunk, Köröm gyuladással pedig forduljon Gellé. Ihez. Ajánljuk.

Hü előfizető. Határozatlan jó szer. Tegyen vele kísérletet.

Ajándék 1. Csak türelem mindenkire sor kerül, 2.) A legközelebb játszani fogják, 3.) Még mindig nagyon szereti.

Lilly 16. 1.) Király Ernő felesége Solti Hermin a Royal orfeum tagja 2.) 3 éve játszik csak ott. 3.) Péchy Erzsébet elvált asszony.

LEGSZEBB AJÁNDÉK

EGY IGAZÁN, FINOMAN KIDOLGOZOTT ÉLETNAGYSÁGU FÉNYKÉP.

— TESSÉK ÁRJEGYZÉKET KÉRNI! —

Egy szobás szépen berendezett lakást keresek. Intelligens családnál. Levelek „csendes lakó” jeligére a kiadóba.

A legszebb és legizléesesebb kézimunkák
és blousok a
FONAL ÉS HIMZŐ IPAR R. T.
üzleteiben kaphatók:

VII. Erzsébet körút 24.

VII. Kossuth Lajos u. 14.

IV. Vámház körút 6.

Sírkoszorúk és művirágok nagy választékban
SELMECZI és TÁRSÁNA
Budapest VII. Király-utca 82 szám

Tessék kipróbálni a

PAXtablettát!

Tészták és sütemények készítéséhez felül-
műbeteles. Egy 50 filléres dobozzal
(10 tablettát) 10 tojást lehet megtakarítani.
Mindenképp kapható!

"Pax-Művek" VII. Rákóczi-ut. 24. Telefon: József 28-63

Árjegyzék

VII. Erzsébet körút 24.

VII. Kossuth körút 14.

IV. Vámház körút 24.

